

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การจัดการที่เหมาะสมในรูปแบบการรวมโรงเรียน ศึกษากรณี: โรงเรียนประถมศึกษามหาเมือง จังหวัดลำปาง เป็นการวิจัยที่ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาในรูปแบบการรวมโรงเรียนและหาแนวทางการจัดการศึกษาที่เหมาะสมในรูปแบบการรวมโรงเรียนผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 161 คน ได้รับแบบสอบถามคืนครบทั้งหมดและได้ใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง ครูวิชาการและประธานคณะกรรมการโรงเรียน จำนวน 44 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 172 คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของครู

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการศึกษาในรูปแบบการรวมโรงเรียน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในรูปแบบการรวมโรงเรียน

ตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์แนวทางการจัดการศึกษาที่เหมาะสมในรูปแบบการรวมโรงเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของครู จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบในปัจจุบัน

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=161)	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	55	34.16
	หญิง	106	65.84
	รวม	161	100.00
2.	อายุ		
	ไม่เกิน 25 ปี	-	-
	26 - 30 ปี	-	-
	31 - 40 ปี	9	5.59
	41 - 45 ปี	43	26.71
	46 - 50 ปี	53	32.92
	51 ปี ขึ้นไป	56	34.78
	รวม	161	100.00
3.	วุฒิทางการศึกษา		
	ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	12	7.45
	ปริญญาตรี	148	91.93
	สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.62
	อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
	รวม	161	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	รายการ	จำนวน (N=161)	ร้อยละ
4.	ประสบการณ์ในการทำงาน		
	ไม่เกิน 5 ปี	-	-
	6 - 10 ปี	-	-
	11 - 15 ปี	-	-
	16 - 20 ปี	12	7.46
	21 - 25 ปี	44	27.33
	25 - 30 ปี	58	36.02
	30 ปี ขึ้นไป	47	29.19
	รวม	161	100.00
5.	ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบในปัจจุบัน		
	ผู้บริหาร	11	6.83
	ผู้ช่วยผู้บริหาร	11	6.83
	ครูวิชาการ	11	6.83
	ครูผู้สอน	128	79.51
	รวม	161	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง คิดเป็นร้อยละ 65.84 เป็นชาย ร้อยละ 34.16 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 34.78 รองลงมาอายุระหว่าง 46 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.92 อายุระหว่าง 41 – 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.71 และอายุระหว่าง 31 – 40 ร้อยละ 5.59 ตามลำดับ วุฒิทางการศึกษา ส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 91.93 รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 7.45 และสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 0.62 ตามลำดับ ประสบการณ์ใน

การทำงานส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 26 – 30 ปี ร้อยละ 36.02 รองลงมาอยู่ระหว่าง 30 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 29.19 และอยู่ระหว่าง 21 – 25 ปี ร้อยละ 27.33 ตามลำดับ ตำแหน่งที่รับผิดชอบในปัจจุบัน เป็นผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง ครูวิชาการโรงเรียนจำนวนเท่ากัน คือร้อยละ 6.83 ส่วนครูผู้สอน ร้อยละ 79.50

**ตอนที่ 2 สภาพการจัดการศึกษาในรูปแบบการรวมโรงเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดัง
ปรากฏในตารางที่ 3 - 6**

ตารางที่ 3 สภาพการจัดการศึกษาในรูปแบบการรวมโรงเรียน ด้านการวางแผน

สภาพการจัดการศึกษา		จำนวน	ร้อยละ
		(N = 161)	
1. โรงเรียนของท่านได้มีการประชุมชี้แจงให้ทราบเรื่องการยุบรวมโรงเรียนหรือไม่			
ได้ประชุมชี้แจง	127	78.88	
ไม่มีการประชุมชี้แจง	34	21.12	
2. ท่านได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษาในโรงเรียนหรือไม่			
มี	140	86.97	
ไม่มี	21	13.04	
3. โรงเรียนได้มีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนเพื่อการวางแผนหรือไม่			
มี	148	91.93	
ไม่มี	13	8.07	
กรณีมี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	(n = 148)		
ศึกษาจากข้อมูลเอกสาร	102	68.92	
ศึกษาโดยการสำรวจข้อมูลปัญหาและความต้องการ	134	90.52	
จัดประชุมสัมมนา	65	43.92	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สภาพการจัดการศึกษา	จำนวน (N =161)	ร้อยละ
4. การวางแผนการจัดการศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการหรือไม่		
มี	150	93.17
ไม่มี	11	6.83
กรณีมีแต่งตั้งมาจากผู้ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	(n = 150)	
ผู้บริหาร	147	98.00
ครูผู้สอน	133	88.67
ตัวแทนจากชุมชน	128	85.33
5. คณะกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเป้าหมายและแนวทางในการปฏิบัติหรือไม่		
มี	141	87.58
ไม่มี	20	12.42
กรณีมีส่วนร่วม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	(n=141)	
ร่วมเป็นกรรมการจัดทำแผน	76	53.90
ร่วมให้ข้อมูล	101	71.63
6. การวางแผนด้านวิชาการของโรงเรียน ครู – อาจารย์ ทุกคนให้ความร่วมมืออย่างไร		
ไม่ร่วมมือ	-	-
ร่วมมือบ้าง	35	21.74
ร่วมมือเป็นอย่างดี	126	78.26

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สภาพการจัดการศึกษา	จำนวน (N = 161)	ร้อยละ
7. โรงเรียนมีขั้นตอนการเตรียมการ เพื่อการรับครู นักเรียนที่ ถูกยุบโรงเรียนหรือไม่		
มี	130	80.75
ไม่มี	31	19.25
8. โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนแสดงความคิดเห็นและร่วมมือ ในการจัดการศึกษาหรือไม่		
มี	147	91.30
ไม่มี	14	8.70
กรณีที่มี เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในแบบใด (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)	(n=147)	
เป็นกรรมการในงานและกิจกรรมของโรงเรียน	84	57.14
เชิญเป็นผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลบางเรื่อง	96	65.31
ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างไม่เป็นทางการ	17	11.56
ตอบแบบสอบถามและแบบสำรวจของโรงเรียน	2	1.36

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นว่า โรงเรียนได้มีการประชุมชี้แจง เรื่องการยุบรวมโรงเรียนร้อยละ 78.88 ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษา ร้อยละ 86.97 ได้มีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียนเพื่อการวางแผนร้อยละ 91.93 ศึกษาโดยการสำรวจข้อมูลปัญหาและความต้องการร้อยละ 90.54 ศึกษาจากข้อมูลเอกสาร ร้อยละ 68.92 จัดประชุมสัมมนา ร้อยละ 43.92 มีการแต่งตั้งกรรมการดำเนินการวางแผน จัดการศึกษาร้อยละ 93.17 โดยเป็นผู้บริหารร้อยละ 98.00 ครูผู้สอนร้อยละ 88.67 ตัวแทนจาก

ชุมชนร้อยละ 85.33 คณะกรรมการโรงเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเป้าหมายและ
แนวทางในการปฏิบัติร้อยละ 87.58 โดยรวมเป็นผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 71.63 รวมเป็นกรรมการ
จัดทำแผน 53.90 การวางแผนด้านวิชาการครู – อาจารย์ในโรงเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
ร้อยละ 78.26 โรงเรียนมีการเตรียมการเพื่อการรับครู นักเรียนที่ถูกยุบโรงเรียน ร้อยละ 80.75
โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนแสดงความคิดเห็นและร่วมมือในการจัดการศึกษา ร้อยละ 91.30 โดย
ส่วนใหญ่เชิญเป็นผู้ร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลบางรายการ ร้อยละ 65.31 และเป็นกรรมการใน
งานกิจกรรมของโรงเรียน ร้อยละ 57.14

ตารางที่ 4 สภาพการจัดการศึกษาในรูปแบบการรวมโรงเรียนด้านการจัดองค์การ

สภาพการจัดการศึกษา	จำนวน (N =161)	ร้อยละ
9. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการยุบรวมโรงเรียน มากน้อยเพียงใด		
มาก	18	11.18
ปานกลาง	116	72.05
น้อย	27	16.77
10. ท่านคิดว่าการรวมโรงเรียนเป็นวิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่เหมาะสมหรือไม่		
เหมาะสม	99	61.49
ไม่เหมาะสม	16	9.94
ไม่แน่ใจ	46	28.57
11. เมื่อจำนวนนักเรียนมากขึ้น โรงเรียนมีการนิเทศ บุคลากร ที่ทำการสอนในชั้นเรียนหรือไม่		
มี	141	87.58
ไม่มี	20	12.42
12. ในการรวมโรงเรียน โรงเรียนหลักมีความพร้อมในการจัด การเรียนการสอนเพียงใด		
พร้อมมาก	29	18.01
พร้อม	122	75.78
ไม่พร้อม	10	6.21

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สภาพการจัดการศึกษา		จำนวน	ร้อยละ
		(N = 161)	
13. โรงเรียนจัดครู – อาจารย์ เข้าสอนอย่างเหมาะสมหรือไม่			
เหมาะสม		145	90.06
ไม่เหมาะสม		16	9.94
14. โรงเรียนมีห้องเรียนเพียงพอหรือไม่			
เพียงพอ		113	70.19
ไม่เพียงพอ		48	29.81
15. ครูของโรงเรียนทั้ง 2 โรงเรียน มีการเตรียมการสอนและจัดกิจกรรมการสอนร่วมกันหรือไม่			
มี		110	68.32
ไม่มี		51	31.68
กรณีไม่มี เหตุผล เพราะโรงเรียนที่ถูกยุบไม่ส่งครูมาปฏิบัติงานในโรงเรียนหลัก			
		(n= 51)	
		28	54.90
16. สัมพันธภาพในการปฏิบัติงานระหว่างผู้บริหารกับคณะครูเป็นอย่างไร			
ดีมาก		17	10.56
ดี		122	75.78
พอใช้		19	11.80
ต้องปรับปรุง		3	1.86

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นว่าบุคลากรในโรงเรียน มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการยุบรวมโรงเรียน ในระดับปานกลาง ร้อยละ 72.05 และเห็นว่าการรวมโรงเรียนเป็นวิธีการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กที่ เหมาะสม ร้อยละ 61.49 โรงเรียนมีการประชุมพิเศษบุคลากรที่ทำการสอนในชั้นเรียน ร้อยละ 87.58 โรงเรียนหลักมีความพร้อมในการจัดการเรียน การสอน พร้อม ร้อยละ 75.78 โรงเรียนมีการจัดครู – อาจารย์ เข้าสอนอย่างเหมาะสม ร้อยละ 90.06 มีห้องเรียนเพียงพอ ร้อยละ 70.19 ครูทั้ง 2 โรงเรียนมีการเตรียมการสอนและจัด กิจกรรมการสอนร่วมกัน มี ร้อยละ 68.32 กรณีไม่มีเพราะโรงเรียนที่ยุบไม่ส่งครูมาปฏิบัติงานใน โรงเรียนหลัก ร้อยละ 54.90 และสัมพันธภาพในการปฏิบัติงานระหว่างผู้บริหารกับคณะครูอยู่ใน ระดับดี ร้อยละ 75.78 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 สภาพการจัดการศึกษาในรูปแบบการรวมโรงเรียน ด้านการประสานงาน

สภาพการจัดการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 161)	
17. โรงเรียนมีห้องสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกเหนือจากห้องเรียนหรือไม่		
มี	140	86.96
ไม่มี	21	13.04
กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับห้องสำหรับจัดกิจกรรม		
โรงเรียนดำเนินการอย่างไร(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	(n = 21)	
สร้างหรือต่อเติมห้องเรียน	12	57.14
นำนักเรียนมาจัดกิจกรรมรวมกัน	20	95.24
การหมุนเวียนนักเรียนมาจัดกิจกรรม	17	80.95
18. วัสดุ ครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ที่มีอยู่ในปัจจุบันมีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนหรือไม่		
เพียงพอ	98	60.87
ไม่เพียงพอ	63	39.13
กรณีไม่เพียงพอ โรงเรียนดำเนินการอย่างไร		
(ตอบมากกว่า 1 ข้อ)	(n = 63)	
โรงเรียนจัดหาเพิ่มเติม	58	92.06
นำวัสดุ ครุภัณฑ์จากโรงเรียนมาเรียนรวม มาใช้	39	61.90
ขอความร่วมมือจากชุมชน	52	82.54
อื่น ๆ (โปรดระบุ) ครูซื้อเอง	3	4.67
18. โรงเรียนมีการวางแผนการใช้งบประมาณหรือไม่		
มี	152	94.14
ไม่มี	9	5.59

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สภาพการจัดการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
	(N = 161)	
19. งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมาเพื่อการพัฒนาการบริหาร การรวมโรงเรียนเพียงพอหรือไม่		
เพียงพอ	61	37.89
ไม่เพียงพอ	100	62.11
กรณีไม่เพียงพอ โรงเรียนดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	(n=100)	
โรงเรียนจัดหา	86	86.00
ขอความร่วมมือจากชุมชน	78	78.00
ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น	53	53.00
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
20. มีปัญหาข้อมูลเด็กนักเรียนที่มาจากโรงเรียนอื่น ๆ หรือไม่		
มี	64	39.75
ไม่มี	97	60.25
21. โรงเรียนมีการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนหรือไม่		
มี	81	50.31
มีเป็นบางครั้ง	74	45.96
ไม่มี	6	3.73
กรณีมี โรงเรียนดำเนินการอย่างไร(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	(n= 81)	
ประชุมผู้ปกครองนักเรียน	80	98.76
การเยี่ยมบ้านนักเรียน	74	91.36
การจัดทำเอกสารเผยแพร่ ข่าวสารของโรงเรียน	67	82.72

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สภาพการจัดการศึกษา		จำนวน (N = 161)	ร้อยละ
อื่น ๆ (โปรดระบุ) ใช้เสียงตามสาย		6	7.40
23. โรงเรียนเคยมีการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ หรือไม่			
เคย		139	86.34
ไม่เคย		22	13.66
กรณีเคย ขอความช่วยเหลือในเรื่องใด(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)(n = 139)			
การเงิน		136	97.84
วัสดุ อุปกรณ์		126	90.64
แรงงาน		102	73.38
การให้ความรู้ วิชาการต่าง ๆ		54	38.85
อื่น ๆ (โปรดระบุ)		-	-
24. โรงเรียนเคยจัดกิจกรรมให้ครู - อาจารย์ ได้พบปะสังสรรค์ เนื่องในโอกาสสำคัญหรือไม่			
เคย		150	93.17
ไม่เคย		11	6.83
25. คณะครูในโรงเรียนมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานดี หรือไม่			
ดีมาก		10	6.21
ดี		97	60.25
พอใช้		47	29.19
ไม่ดี		7	4.35

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สภาพการจัดการศึกษา	จำนวน (N =161)	ร้อยละ
26. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน เช่นงานเทศกาลหรืองานประเพณีต่าง ๆ ในหมู่บ้านหรือไม่		
เคย	111	68.95
เคยเป็นบางครั้ง	46	28.57
ไม่เคย	4	2.48

จากตารางที่ 5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า โรงเรียนมีห้องสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นอกเหนือจากห้องเรียน ร้อยละ 86.96 ส่วนกรณีไม่มี โรงเรียนนำนักเรียนมาจัดกิจกรรมร่วมกัน ร้อยละ 95.24 การหมุนเวียนนักเรียนมาจัดกิจกรรม ร้อยละ 80.95 สร้างและต่อเติมห้องเรียน ร้อยละ 57.14 ตามลำดับ วัสดุ ครุภัณฑ์ โต๊ะ เก้าอี้ ปัจจุบัน เพียงพอ ร้อยละ 60.87 กรณี ไม่เพียงพอ โรงเรียนจัดหาเพิ่มเติม ร้อยละ 92.06 ขอความร่วมมือจากชุมชน ร้อยละ 82.54 นำวัสดุ ครุภัณฑ์ จากโรงเรียนมาเรียนรวม มาใช้ ร้อยละ 61.90 อื่น ๆ ครูซื้อเอง ร้อยละ 4.76 โรงเรียนมีการวางแผนการใช้งบประมาณ ร้อยละ 94.14 งบประมาณที่ได้รับจัดสรรมาเพื่อการพัฒนาการบริหารการรวมโรงเรียน ไม่เพียงพอ ร้อยละ 62.11 กรณีไม่เพียงพอ โรงเรียนดำเนินการโดย โรงเรียนจัดหา ร้อยละ 86.00 ขอความร่วมมือจากชุมชน ร้อยละ 78.00 ขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ๆ ร้อยละ 53.00 ส่วนปัญหาข้อมูลเด็กนักเรียนที่มาจากโรงเรียนอื่น ๆ ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา ร้อยละ 60.25 โรงเรียนมีการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน ในเรื่องการเรียนการสอน ร้อยละ 50.31 โดย ประชุมผู้ปกครองนักเรียน ร้อยละ 98.76 การเยี่ยมบ้านนักเรียน ร้อยละ 91.36 จัดทำเอกสารเผยแพร่ข่าวสาร ร้อยละ 82.72 อื่น ๆ ใช้เสียงตามสาย ร้อยละ 7.40 ตามลำดับ โรงเรียนเคยมีการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ ร้อยละ 86.34 โดยขอความช่วยเหลือ การเงิน ร้อยละ 97.84 วัสดุ อุปกรณ์ ร้อยละ 90.64 แรงงาน ร้อยละ 73.38

การให้ความรู้ วิชาการ ร้อยละ 38.85 ตามลำดับ โรงเรียนเคยจัดกิจกรรมให้ครู – อาจารย์ ได้พบปะสังสรรค์เนื่องในโอกาสสำคัญร้อยละ 93.17 คณะครูในโรงเรียนมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานดี ร้อยละ 60.25 เคยเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน เนื่องในงานเทศกาลต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ร้อยละ 68.95

ตารางที่ 6 สภาพการจัดการศึกษาในรูปแบบการรวมโรงเรียน ด้านการควบคุมงาน

สภาพการจัดการศึกษา		จำนวน	ร้อยละ
		(N = 161)	
27.	การรวมโรงเรียนทำให้เพิ่มภาระการจัดทำเอกสารในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น เป็นปัญหาหรือไม่		
	เป็น	63	39.13
	ไม่เป็น	98	60.87
28.	ครูมีการใช้สื่อร่วมกันในการจัดการเรียนการสอนหรือไม่		
	มี	144	89.44
	ไม่มี	17	10.56
29.	จำนวนนักเรียนมากขึ้นเป็นปัญหาในการควบคุมความประพฤตินักเรียนหรือไม่		
	เป็น	92	57.14
	ไม่เป็น	69	42.86
30.	ผู้บริหารโรงเรียน นิเทศ ติดตามผลการเรียนของนักเรียนหรือไม่		
	มี	115	71.43
	มีบ้าง	40	24.84
	ไม่มี	6	3.73
31.	มีปัญหาเด็กนักเรียนที่มาเรียนรวม ในเรื่องของการสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียนหรือไม่		
	มี	89	55.28
	ไม่มี	72	44.72
	กรณีมีโรงเรียนดำเนินการอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
	สอนซ่อมในเวลาเรียน	132	81.98
	ครูให้งานเพิ่มเติม	135	83.85

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สภาพการจัดการศึกษา		จำนวน (N = 161)	ร้อยละ
ใช้แบบเรียนสำเร็จรูป		126	78.26
อื่น ๆ (โปรดระบุ) สิ่งการบ้าน		46	28.57
32.	มีปัญหาในเรื่องของการปรับตัวของครูให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานใหม่หรือไม่		
	มี	21	13.04
	ไม่มี	136	84.48
	อื่น ๆ ครูโรงเรียนยุบรวมไม่มาปฏิบัติงาน	4	2.48
33.	ผู้บริหารปฏิบัติต่อครูทุกคนอย่างเสมอภาคหรือไม่		
	เสมอภาคมาก	19	11.80
	เสมอภาค	126	78.26
	ไม่เสมอภาค	16	9.94
34.	การรวมโรงเรียนทำให้มีผลกระทบกับการประเมินโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนเดิมหรือไม่		
	มี	42	26.09
	ไม่มี	119	73.91
35.	โรงเรียนได้มีการประชุมหลักเกณฑ์การประเมินผล การเรียนหรือไม่		
	มี	154	95.65
	ไม่มี	7	4.35

จากตารางที่ 6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า การรวมโรงเรียนไม่เป็นปัญหา ทำให้เพิ่มภาระการจัดทำเอกสารในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 60.87 ครูมีการใช้สื่อร่วมกันในการจัดการเรียนการสอน ร้อยละ 89.44 จำนวนนักเรียนมากขึ้นเป็นปัญหาในการควบคุมความประพฤตินักเรียน ร้อยละ 57.14 ผู้บริหารมีการนิเทศติดตามผลการเรียนนักเรียน ร้อยละ 71.43 มีปัญหาเด็กนักเรียนที่มาเรียนรวมในเรื่องของการสอนซ่อมเสริมนอกเวลาเรียน ร้อยละ 55.28 ซึ่งโรงเรียนดำเนินการ โดย ครูให้งานเพิ่ม ร้อยละ 83.85 สอนซ่อมเสริมในเวลาเรียน ร้อยละ 81.98 ใช้แบบเรียนสำเร็จรูป ร้อยละ 78.26 และอื่น ๆ ให้การบ้าน ร้อยละ 28.57 ตามลำดับ ปัญหาในเรื่องของการปรับตัวของครูเข้ากับเพื่อนร่วมงานใหม่ ไม่มีปัญหา ร้อยละ 84.48 ผู้บริหารปฏิบัติต่อครูทุกคนอย่างเสมอภาค ร้อยละ 78.26 การรวมโรงเรียนไม่มีมีผลกระทบกับการประเมินโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนเดิม ร้อยละ 73.91 และโรงเรียนได้มีการประชุมหลักเกณฑ์การประเมินผลการเรียน ร้อยละ 95.65

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นในเรื่องของการจัดการศึกษาในรูปแบบการรวมโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นในเรื่องของการจัดการศึกษาในรูปแบบการรวมโรงเรียน

ความคิดเห็น	แปลความหมาย		
1. การยุบรวมโรงเรียนทำให้เพิ่มภาระในการจัดทำเอกสารประจำชั้น	3.50	1.01	มาก
2. การยุบรวมโรงเรียน มีจำนวนนักเรียนมากขึ้น ทำให้ไม่มีเวลาในการจัดทำเอกสารประจำชั้นให้เป็นปัจจุบัน	2.89	1.11	ปานกลาง
3. การกรอกข้อมูลบางรายการของนักเรียนที่มาเรียนรวมมีโอกาสผิดพลาดง่าย	2.90	1.12	ปานกลาง
4. การมีครูครบชั้นช่วยให้ครูมีเวลาเตรียมการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.00	0.83	มาก
5. การมีนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ช่วยให้ครูเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้มากขึ้น	3.17	0.96	ปานกลาง
6. การมีครูครบชั้น ทำให้สามารถจัดสอนเรียนตามรายวิชาได้อย่างเหมาะสม	3.94	0.77	มาก
7. การมีนักเรียนมากขึ้น เป็นการช่วยกระตุ้นให้นักเรียนกระตือรือร้นและแข่งขันทางการเรียน	3.66	0.84	มาก
8. การรวมโรงเรียนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น3.32	1.89	ปานกลาง	
9. จำนวนนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนานในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีชีวิตชีวาขึ้น	3.88	0.70	มาก
10. การรวมโรงเรียนทำให้ครูมีเวลาจัดเตรียมเครื่องมือวัดผลก่อนเรียน หลังเรียนและระหว่างเรียน	3.26	0.90	ปานกลาง

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ความคิดเห็น	แปลความหมาย		
11. การรวมโรงเรียนจำนวนครูเพิ่มมากขึ้น ทำให้คณะครูสามารถ ระดมความคิดในการจัดทำเครื่องมือวัดผล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.42	0.82	ปานกลาง
12. จำนวนนักเรียนมากขึ้น ทำให้เกิดความแตกต่างด้าน การเรียนรู้ของนักเรียน เป็นภาระที่ต้องทำการสอนซ่อมเสริม	3.46	0.94	ปานกลาง
13. การมีนักเรียนเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาในการจัดที่นั่ง สำหรับนักเรียน	3.20	1.11	ปานกลาง
14. การรวมโรงเรียนทำให้มีงบประมาณเพิ่มขึ้น สามารถจัดซื้อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนมากขึ้น	3.77	0.73	มาก
15. การรวมโรงเรียนสามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากร ในโรงเรียนขนาดเล็กได้	3.84	0.83	มาก
16. การรวมโรงเรียน เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการเดินทาง มาเรียน ของนักเรียนโรงเรียนมาเรียนรวม	3.12	1.15	ปานกลาง
17. การบริการรถรับส่งนักเรียนที่มาเรียนรวม ในการไป - กลับ ระหว่างบ้านและโรงเรียน มีความปลอดภัย	3.71	0.73	มาก
18. โรงเรียนได้มีการแต่งตั้งครูควบคุม ดูแล นักเรียนระหว่าง การเดินทางไป - กลับ บ้านและโรงเรียน	3.29	1.01	ปานกลาง
19. การรวมโรงเรียนเป็นการแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก ที่ครูไม่ครบชั้น ผลสัมฤทธิ์การเรียนต่ำ	3.41	1.01	ปานกลาง
20. การยุบรวมโรงเรียนควรดำเนินการต่อเนื่องในปีการศึกษา ต่อไป	3.74	0.88	มาก
เฉลี่ย	3.47	0.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยในระดับ ปานกลางค่าเฉลี่ย 3.47 โดยเห็นด้วยในระดับมากกว่า การมีครูครบชั้นช่วยให้ครูมีเวลาเตรียมการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพค่าเฉลี่ย 4.00 การมีครูครบชั้น ทำให้ครูสามารถจัดสอนเรียนตามรายวิชาได้อย่างเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 3.94 และการยุบรวมโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนมากขึ้นทำให้ไม่มีเวลาในการจัดทำเอกสารประจำชั้นให้เป็นปัจจุบัน ค่าเฉลี่ย 2.89 ตามลำดับ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ มีผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารหรือผู้รักษาการ ครูวิชาการโรงเรียนและกรรมการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ปรากฏผลดังนี้

ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นหลังการดำเนินการรวมโรงเรียน

ด้านการวางแผน

ด้านการวางแผนพบว่า โรงเรียนหลักและโรงเรียนมาเรียนรวมมีปัญหาในการจัดทำแผน ไม่สอดคล้องกันผู้บริหารโรงเรียนต้องรวมบุคลากรมาจัดทำแผนปฏิบัติงานโดยร่วมกันศึกษาสภาพปัญหาความต้องการภายในโรงเรียน บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมและมีบทบาทในการวางแผน ผู้บริหารโรงเรียนหลักและโรงเรียนมาเรียนรวม ได้ให้บุคลากรปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถ โดยได้แยกเป็นแผน 2 ประเภท คือ แผนปฏิบัติงานประจำปีและ แผนพัฒนาโรงเรียน แผนปฏิบัติงานประจำปี โรงเรียนหลักส่วนใหญ่ ได้แบ่งงานให้บุคลากร รับผิดชอบ ทำโครงการภายในโรงเรียน เพื่อแก้ปัญหา เช่น โครงการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนซึ่งจะช่วยให้เด็กนักเรียนมาจากหลายโรงเรียนมีระเบียบ วินัยขึ้น ส่วนโครงการการสอนซ่อมเสริมหลังเลิกเรียน เพื่อเป็นการปรับพื้นฐานให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้เท่ากัน ส่วนแผนพัฒนาโรงเรียน จาก การสัมภาษณ์กลุ่มประชากร ส่วนใหญ่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนหลัก ผู้บริหารโรงเรียนมาเรียนรวม คณะกรรมการโรงเรียนตลอดจนคณะครู ร่วมกันจัดทำ โดยทุกฝ่ายร่วมกันทำเป็นแผนระยะ 3 - 5 ปี มีการกำหนดทิศทางที่ชัดเจน แผนพัฒนาโรงเรียนนี้ ส่วนใหญ่ได้ให้คณะกรรมการโรงเรียนเข้ามามีบทบาทในการจัดทำแผนมาก ส่วนแผนงานบุคลากร โรงเรียนส่วนใหญ่ได้แบ่งภารกิจการงานให้บุคลากรอย่างทั่วถึง โดยแบ่งเป็น 6 ฝ่ายงาน ดังนี้ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงิน พัสดุ งานอาคารสถานที่ งานความสัมพันธ์กับชุมชน ปัญหาและอุปสรรคอีกประการหนึ่งที่พบ บุคลากร

บางท่านขาดความรู้ความชำนาญ บุคลากรบางท่านไม่ค่อยรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดการท้อแท้ บุคลากรขาดขวัญ และกำลังใจในการทำงาน

แนวทางการแก้ไข

การวางแผนปฏิบัติงาน แผนบุคลากร ส่วนใหญ่เห็นว่า โรงเรียนหลักและโรงเรียนมาเรียนรวม ควรจัดตั้งคณะทำงาน โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนหลักเป็นหัวหน้าคณะทำงานและผู้บริหารโรงเรียนมาเรียนรวมเป็นรองหัวหน้าคณะทำงานและแต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบภารกิจงาน โดยพิจารณาความรู้ ความสามารถเป็นหลัก โรงเรียนควรคัดเลือกครูที่มีความสามารถเป็นหัวหน้าฝ่ายงานหรือหัวหน้าโครงการและครูที่เหลือเป็นผู้ช่วย ให้แต่ละฝ่ายวางแผนพัฒนางานโดยให้อยู่ในขอบเขตงานที่รับผิดชอบ โดยเสนอผ่านผู้บริหารเพื่อร่วมกันพิจารณาอนุมัติ การวางแผนงานบุคลากรส่วนใหญ่พบว่าควรกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน ให้เขียนเป็นคำสั่งของโรงเรียน เพื่อสะดวกในการปฏิบัติงาน และสามารถนำสำเนาคำสั่งที่ปฏิบัติงานเสร็จแล้วเป็นผลงานเก็บไว้ในแฟ้มสะสมงาน

ด้านการจัดองค์การ

การจัดองค์การส่วนใหญ่พบว่าไม่มีปัญหา บุคลากรส่วนใหญ่มารวมอยู่ในโรงเรียนหลัก แต่มีปัญหาบางส่วนในการแบ่งงานเป็นฝ่าย ๆ ที่รับผิดชอบ ดังนี้ งานวิชาการ ส่วนใหญ่การจัดการเรียนการสอนดีขึ้น นักเรียนได้เรียนเต็มเวลา ครูเปลี่ยนเวียนเข้าไปสอน แต่อย่างไรก็ตาม งานวิชาการยังไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควร ผู้บริหารโรงเรียนยังไม่เข้าใจและไม่มีความถนัดในงานฝ่ายนี้มากนัก ส่วนงานบุคลากรพบว่าการแบ่งสายงานในหน้าที่ชัดเจนแต่บางโรงเรียนขาดบุคลากรเฉพาะด้าน เช่น ครูพลศึกษา ครูเกษตร ส่วนงานกิจการนักเรียนพบว่า ได้มีการแบ่งงาน ส่วนใหญ่ ชัดเจน เช่น เจ้าหน้าที่อาหารกลางวัน งานวินัยนักเรียน งานประชาธิปไตยในโรงเรียน งานอนามัยโรงเรียน งานกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี งานกีฬา กิจกรรมมีมากปัญหาที่พบ ครูต้องรับผิดชอบหลาย ๆ งาน ทำให้คุณภาพการจัดการเรียนไม่มีประสิทธิภาพ ด้านงานธุรการ การเงิน พัสดุ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนแบ่งหน้าที่ให้ครูทุกคนร่วมรับผิดชอบ จากการสัมภาษณ์ครูส่วนใหญ่ปฏิเสธ งานการเงินและงานพัสดุ เพราะต้องรับภาระที่หนัก ส่วนงานอาคารสถานที่ จากการสัมภาษณ์ไม่มีปัญหามากนัก มีบางครูท่านบอก อาคารเรียนบางหลังเก่าแก่เกินไป ส่วนงานความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนแบ่งครูผู้รับผิดชอบและโรงเรียนเข้าร่วม หรือส่งตัวแทนเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนทุกครั้ง ส่วน การจัดบุคลากรพบว่าโรงเรียนได้แยกครู ตามวุฒิการศึกษา วิชาเอก ความสามารถพิเศษ เป็นหลัก ส่วนแผนงาน

การจัดสรรหาคุลากร การใช้นุลากร การบำรุงรักษาบุคลากรตลอดจนเรื่องของความดีความชอบ โรงเรียนส่วนใหญ่ได้จัดทำเป็นแผนไว้แล้วส่วนใหญ่อยู่ในรูปของทะเบียนประวัติ และเพิ่มสะสมงาน

แนวทางการแก้ไข

โรงเรียนหลักและโรงเรียนมาเรียนรวม ส่วนใหญ่ กำหนดภารกิจร่วมกันโดยเฉพาะเรื่องของ โครงสร้างและบุคลากรในโรงเรียน ผู้บริหารและคณะครูต้องมาร่วมประชุมเพื่อหาแนวทางและ ทางเลือกที่ดีที่สุดในการคัดเลือกบุคลากรเข้ามาทำหน้าที่หากโรงเรียนขาดบุคลากรเฉพาะด้าน ส่วนใหญ่เห็นว่า ขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น หรือขอความร่วมมือในชุมชน เพื่อเป็นวิทยากร ให้ความรู้ในบางเรื่อง หรือขอความช่วยเหลือในการจัดทำ เช่น ทำอาหารกลางวันให้เด็กนักเรียน

ด้านการประสานงาน

การประสานงาน พบว่าส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีปัญหา เพราะการประสานงานภายในเป็นเรื่อง ของผู้บริหารโรงเรียนหลัก ผู้บริหารโรงเรียนมาเรียนรวมและหัวหน้าฝ่ายงานภายในหน่วยงาน จะเป็น ผู้คอยประสานงานส่วนใหญ่จะเป็นการประสานในเรื่องของงานที่รับผิดชอบและเรื่องของงบประมาณ เช่น ประสานงานเกี่ยวกับการเงิน และทางด้าน พัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ต้องนำมาใช้ร่วมกัน ส่วน การประสานงานภายนอก เป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ การประสานงานภายนอกจะ เป็นเรื่องเกี่ยวกับงานขอความช่วยเหลือต่าง ๆ จากชุมชนหรือหน่วยงานอื่น ๆ

แนวทางการแก้ไข

การประสานงานภายในโรงเรียน หน่วยงานโรงเรียนประถมศึกษาเป็นหน่วยงานเล็ก การประสานงานภายในเป็นเรื่องที่เกือบไม่มีปัญหาและอุปสรรค ส่วนการประสานงานภายนอก จาก การสัมภาษณ์กลุ่มประชากร พบว่า โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ต้องมี บุคลิกภาพที่ดี การแต่งกายต้องสุภาพเรียบร้อย การพูดต้องสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์สูง แต่งสิ่งที่ไม่ สมควรเป็นอย่างยิ่ง คือ สิ่งเสียดสี เช่น สุรา บุหรี่ ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า การจะประสานงาน ภายนอกนั้น เป็นการออกไปพบปะผู้คนภายนอกหน่วยงาน หากบุคลิกภาพไม่ดี เมาสุรา ทำให้ เกิดการเสียชื่อเสียงต่อโรงเรียนแล้วยังเสื่อมเสียถึงหน่วยงานต้นสังกัด

การควบคุมงานและการประเมินผล

การประเมินผลการปฏิบัติงาน พบว่า ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีปัญหา เพราะ ครู – อาจารย์ โรงเรียนที่ยุบรวมส่วนใหญ่เป็นครูอยู่ในกลุ่มโรงเรียนเดียวกัน การประเมินผลการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่ประเมินในรูปของคณะกรรมการ

ซึ่งในกลุ่มโรงเรียนจะมีคณะกรรมการที่เป็นตัวแทน จากสายบริหาร และสายปฏิบัติการสอน รวมกัน การประเมินผลงานทางด้านการเรียนการสอนภายในโรงเรียน จะมีปัญหาอยู่บ้าง คือ ผู้บริหาร โรงเรียนหลักต้องเป็นผู้ประเมินครู – อาจารย์ในโรงเรียนทั้งหมด (รวมทั้งครูโรงเรียนมาเรียนรวมด้วย) แต่ การประเมิน ครูที่มาจากโรงเรียนมาเรียนรวมนั้น การให้คะแนนประเมินต้องสร้างเกณฑ์การให้ คะแนนใหม่ โดย เอาคะแนนจากโรงเรียนเดิม มาบวกกับโรงเรียนใหม่แล้วหาค่าเฉลี่ย ออกมาเป็น คะแนนปัจจุบัน ซึ่งการ这样做ทำให้เกิดความลำบากใจแก่ผู้บริหารโรงเรียนหลักและครู ทั้ง 2 โรงเรียน จากการสอบถามพบว่า วิธีการการประเมินของทั้ง 2 โรงเรียนย่อมมีความแตกต่างกัน บางครั้งปัญหาที่เกิดขึ้น คือ ผลการประเมินโรงเรียนเดิมไม่ชัดเจน ขาดหลักฐานของการประเมิน เป็นต้น ส่วนการประเมินโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน ครู – อาจารย์ ในโรงเรียนหลักเป็นผู้รับผิดชอบ โครงการไปก่อน ครูที่มาจากโรงเรียนมาเรียนรวมจะเป็นผู้เข้าช่วยหรือผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งผู้บริหาร โรงเรียนจะเป็นผู้มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบตามสัดส่วนที่เหมาะสม

แนวทางการแก้ไข

การประเมินผลการปฏิบัติงาน การพิจารณาความดีความชอบและการประเมินโครงการต้อง ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าต้องมีเกณฑ์ที่ชัดเจนโปร่งใสมีคุณธรรมต้องประเมินไปตามความจริงการประเมิน ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินเป็น ชุด ๆ เพื่อให้เกิดความหลากหลายและเป็นธรรม

ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน

ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ไม่ค่อยมีปัญหา แนวทางในการปฏิบัติของ การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกันเนื่องจาก โรงเรียนหลักและโรงเรียนมาเรียนรวมได้ ประสานงานในเรื่องของการจัดทำแผนปฏิบัติการและแนวทางในการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน จึง เป็นไม่ปัญหากับ ครู – อาจารย์ ที่จะต้องปรับปรุงแผนและแนวทางการสอนใหม่ ส่วนปัญหานักเรียนที่ ได้รับผลกระทบซึ่งบางโรงเรียนสอนทันตามหลักสูตรที่กำหนด บางโรงเรียนก็สอนไม่ทันตามที่ หลักสูตรกำหนด ครู – อาจารย์ต้องมาปรับพื้นฐานให้นักเรียนให้เท่ากัน ทำให้เกิดการเสียเวลา ในการดำเนินการและเสียเวลาเรียนของนักเรียน ส่วนปัญหาด้านอื่น ๆ พอจะแยกได้ดังนี้

แผนการสอน

ปัญหาด้านแผนการสอน พบว่า ครูส่วนใหญ่จัดทำแผนการสอน มีส่วนน้อยที่ไม่ได้จัดทำ ในการจัดทำแผนการสอนกลุ่มโรงเรียนจะเป็นผู้กำหนดมาตรฐานให้เหมือนกันทุกโรงเรียน

ภายในกลุ่ม จากการสอบถาม แผนการสอนที่ครูจัดทำ จะเน้นในกลุ่ม ทักษะ คือ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ และกลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (ส.ป.ช.) ส่วน กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย (ส.ล.น.) และกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ (ก.พ.อ.) จะจัดทำแผนที่แตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะกลุ่ม การงานและพื้นฐานอาชีพ ซึ่งแต่ละโรงเรียนก็จะเลือกงานที่แตกต่างและไม่เหมือนกัน

บันทึกการสอน

บันทึกการสอน ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา เพราะครูทุกคนต้องบันทึกการสอน จากการสอบถาม การบันทึกการสอนครูส่วนใหญ่จะเขียนเพียงครั้งเดียวและจะใช้นี้บันทึกนี้ตลอดไป ส่วนกิจกรรมที่ เปลี่ยนแปลงจะเพิ่มเติมหรือเสริมเข้าไปส่วนในรายละเอียดจะเหมือนเดิมแต่ต้องเป็นครูที่สอนชั้นเดิม ถ้าเปลี่ยนชั้นใหม่ก็ต้องจัดทำบันทึกการสอนชั้นใหม่ดังนั้นปัญหาด้านการจัดทำบันทึกการสอน จึงไม่ค่อยมี

สื่อการสอน

ปัญหาด้านสื่อการสอนที่พบ ครูส่วนใหญ่ไม่ใช้สื่อการสอน ครูยึดติดกับการสอนแบบเดิม คือ สอนมาก เรียนน้อย ครูไม่สร้างสื่อการสอน ใช้สื่อสำเร็จ จากการสอบถาม สื่อสำเร็จใช้อย่าง สะดวก และสวยงาม โรงเรียนบางโรงเรียนขาดสื่อที่ทันสมัย สื่อบางชนิดไม่เพียงพอต่อผู้เรียน เช่น คอมพิวเตอร์ มีจำนวนน้อย ห้องปฏิบัติการทางภาษา มีที่นั่งไม่พอกับจำนวนนักเรียน ครูต้องจัดตาราง เรียนให้เหมาะสมบางโรงเรียนถ้าผู้บริหารมีความสามารถสูงก็จัดหาอุปกรณ์มาเพิ่มเติมให้ เด็กนักเรียนได้จากการสอบถามมีน้อยรายที่จะหามาเพิ่มได้ส่วนใหญ่จะรองบประมาณจากทาง ราชการส่วนห้องทดลองวิทยาศาสตร์ ครูส่วนใหญ่ไม่สาธิตการทดลองให้กับเด็กนักเรียน สาเหตุ เนื่องจากครูไม่ค่อยเข้าใจในกระบวนการทดลองทางวิทยาศาสตร์และครูที่สอนบางท่านไม่ได้รับการอบรมทางด้านการใช้ห้องวิทยาศาสตร์ จึงทำให้เด็กนักเรียนเสียโอกาสในการเรียน ปัญหา อีกด้านหนึ่งคือ วัสดุสาธิตการทดลองไม่เพียงพอ สาเหตุ ครูสาธิตการทดลองจนหมด ครูไม่ได้วางแผน การใช้วัสดุให้เพียงพอตลอดปีการศึกษา

งานธุรการ

งานธุรการ ปัญหาที่พบ ครูต้องทำงานธุรการในชั้นเรียนเพิ่ม สาเหตุ เพราะการยุบรวม โรงเรียนเป็นการยุบเฉพาะโรงเรียน แต่เอกสารไม่ยอมนำมารวมกัน ยังใช้งานธุรการในชั้นเรียนเป็น 2 โรงเรียน เช่น บัญชีเรียกชื่อ (ป.03) มี จำนวน 2 เล่ม มีของโรงเรียนหลัก 1 เล่ม โรงเรียนมาเรียนรวม อีก 1 เล่ม บางโรงเรียนมี 3 เล่ม เพราะ โรงเรียนมารวม 3 โรงเรียน เอกสารทุกอย่างต้องแยกเป็น

โรงเรียน จึงเป็นปัญหากับครูโรงเรียนหลักเป็นอย่างมาก จากการสอบถามครูที่จัดทำเอกสารส่วนใหญ่เป็นครูโรงเรียนหลัก ซึ่งครูโรงเรียนหลักจะเป็นครูประจำชั้น ครูที่มาจากโรงเรียนมาเรียนรวมเป็นครูพิเศษหรือครูสอนเสริมเป็นบางวิชา และบางโรงเรียนไม่มีครูจากโรงเรียนมาเรียนรวมเลย

การนิเทศ

การนิเทศปัญหาที่พบผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีนิเทศการเรียนการสอนคือการไม่ยอมรับตัวผู้นิเทศ จากการสัมภาษณ์ถึงสาเหตุ ผู้บริหารบางโรงเรียนเป็นผู้นิเทศเองก็ไม่เกิดปัญหาในเรื่องของการยอมรับ แต่บางโรงเรียนผู้บริหารมอบหมายให้ ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนหรือครูวิชาการโรงเรียนเป็นผู้นิเทศ จึงมักจะเกิดปัญหาในเรื่องของการไม่ยอมรับ อันเนื่องมาจาก ผู้นิเทศมีวิทยุคุณน้อยขาดประสบการณ์ วุฒิการศึกษา จากการสอบถามเพิ่มเติม พบว่า เรื่องของวุฒิการศึกษาไม่มีปัญหา แต่เรื่องของวิทยุคุณและขาดประสบการณ์เป็นปัญหามากเพราะครู - อาจารย์ส่วนใหญ่อายุค่อนข้างสูง

การสอนซ่อมเสริม

การสอนซ่อมเสริม ปัญหาไม่ค่อยมี จากการสอบถามครูส่วนใหญ่จะสอนซ่อมในเวลาเรียน ช่วงระหว่างพักเที่ยงหรือไม่ก็ปลายชั่วโมงก่อนเลิกเรียน เด็กนักเรียนที่จะสอนซ่อมเสริมระยะแรก ๆ จะเป็นเด็กนักเรียนที่มาจากโรงเรียนมาเรียนรวมสาเหตุเพราะเด็กนักเรียนต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ จึงทำเด็กนักเรียนกลุ่มนี้มีปัญหาทางด้านการเรียน เด็กนักเรียนที่เรียนอ่อนจริง ๆ มีเป็นส่วนน้อย ครูจะให้งานเด็กเพิ่มหลังจากการสอนซ่อมเสริมโดยให้ไปทำที่บ้าน

การวัดผล ประเมินผล

การวัดผล ประเมินผล ปัญหาที่พบคือ เครื่องมือวัดผล ประเมินผลไม่เพียงพอ สาเหตุจำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น งบประมาณในการจัดทำเครื่องมือวัดผล ประเมินผลมีน้อย ส่วนเครื่องมือวัดผล ประเมินผล ของโรงเรียนมาเรียนรวมทำไมไม่เอามารวมกับโรงเรียนหลัก คำตอบที่ได้รับคือการวัดผล ประเมินผล เป็นหน้าที่ของโรงเรียนหลัก ครูประจำชั้นของโรงเรียนหลักเป็นผู้ประเมินผล และผู้บริหารโรงเรียนหลักเป็นผู้ตัดสินและอนุมัติผลการเรียน ดังนั้นปัญหาระยะแรกเป็นเรื่องของขาดเครื่องมือการวัดผลและขาดงบประมาณในการดำเนินงาน

แนวทางการแก้ไข

ผู้บริหารโรงเรียนประชุมชี้แจงให้ครู - อาจารย์ เข้าใจให้ชัดเจนในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ ตามความรู้ความสามารถของครู ผู้บริหารโรงเรียนต้องทำการนิเทศอย่าง

จริงจึงต้องเข้มงวดและนิเทศอย่างเป็นระบบ มีการประเมินผลงานทุกครั้งที่มีการนิเทศให้ครูทราบ ผู้บริหารโรงเรียนต้องลงไปกำกับดูแลครูผู้สอนอย่างใกล้ชิดและเน้นย้ำการใช้สื่อการสอนโดยให้ลงบันทึกการใช้สื่อการสอนทุกครั้งที่มีการสอน เอกสารงานธุรการในชั้นเรียนหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนทุกอย่างควรจัดให้อยู่ในเล่มเดียวกันเพื่อความสะดวกในการค้นหา การแก้ปัญหาเด็กนักเรียน การสอนซ่อมเสริม ผู้บริหารโรงเรียนควร ดูแล กำกับ ติดตาม ครู นักเรียน ว่ามีความก้าวหน้าในการเรียนมากน้อยเพียงใด ส่วนด้านการวัดผล ประเมินผล ควรจัดหาหรือเพิ่มงบประมาณในการจัดทำเครื่องมือวัดผล ประเมินผล ให้เพียงพอกับเด็กนักเรียน

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมการพัฒนาการจัดการศึกษาในรูปแบบการรวมโรงเรียน

จากการรวบรวมพบว่าการวางแผนการยุบรวมโรงเรียนต้องให้ดีและมีความพร้อมมากกว่านี้ โรงเรียนที่อยู่ในแผนการยุบรวมควรจะดำเนินการไว้ล่วงหน้า เรื่องของงบประมาณในการบริหารงานโรงเรียนหลังจากการยุบรวมแล้วไม่ควรแยกงบประมาณ เป็นโรงเรียน ทำให้เกิดความยุ่งยากในการดำเนินการ วัสดุ ครุภัณฑ์ หรือข้อมูลของโรงเรียนยังแยกกันดำเนินการอยู่ หนังสือราชการที่รับมาจากหน่วยงานต้นสังกัดยังแยกกันรับอยู่ การดำเนินงานยังไม่ชัดเจนและแน่นอน ครู – อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียนเกิดความสับสน การยุบรวมโรงเรียนควรให้โรงเรียนหลักมีบทบาทมากกว่านี้มีอำนาจในเรื่องของการบริหารงาน แก้ปัญหาเรื่องต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เช่น งานธุรการ งานเกี่ยวกับบุคลากร งานเกี่ยวกับนักเรียนตลอดจน วัสดุ ครุภัณฑ์ ต่าง ๆ ที่ได้มาจากโรงเรียนมาเรียนรวมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ